

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/139/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115231552
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5115231552.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcov: 1/ J. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, N., 2/ L. G., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, N., žalobcovia 1/, 2/ zastúpení splnomocnenou zástupkyňou Mgr. Zuzanou Karkóovou, advokátkou so sídlom W. W. XX, R., proti žalovaným: 1/ W. O., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, 2/ O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, žalovaní 1/, 2/ zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Karolom Gordíkom, advokátom so sídlom A. XX, R., o zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, o odvolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/495/2015-139 zo dňa 01. februára 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaní v rade 1/, 2/ majú voči žalobcom v rade 1/, 2/ právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 17C/495/2015-139 zo dňa 01.02.2017 žalobu zamietol a žalovaným 1/, 2/ priznal proti žalobcom 1/, 2/ právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. V odôvodnení konštatoval, že žalobcovia sa voči žalovaným domáhajú zriadenia vecného bremena - práva nevyhnutnej cesty cez príľahlý pozemok nachádzajúci sa v kat. úz. Z. CKN parc. č. 139/1, zastavané plochy a nádvoria o výmere 553 m², a to cez tú jeho časť, ktorá zodpovedá CKN parcele č. 139/4, zastavané plochy a nádvoria o výmere 73 m², vytvorenej priloženým geometrickým plánom, v prospech vlastníkov domu súp. č. XXX na pozemku CKN parc. č. 1121/2, kat. úz. Z..

Citujúc ust. § 151n ods. 1, § 151o ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka súd žalobu zamietol.

Súd mal za preukázané, že žalobcovia 1/, 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností evidovaných na LV č. XXX pre kat. úz. a obec Z., a to pozemku CKN parc. č. 1121/1 a rodinného domu súp. č. XXX postaveného na tejto parcele. Súd mal tiež za preukázané, že od roku 2000 až doposiaľ žalobcovia realizujú prístup k ich domu súp. č. XXX cez pozemok KNC parc. č. 3088, kat. úz. Z., ktorý je príľahlým pozemkom a je vo vlastníctve iného subjektu. Vlastník tohto pozemku zároveň žalobcom časť svojho pozemku ponúkol i k odkúpeniu, avšak tento prístup si žalobcovia znemožnili postavením plotu. Keďže žalobcovia žiadali o zriadenie vecného bremena nevyhnutnej cesty vo vzťahu k pozemku, cez ktorý ani doposiaľ nerealizovali prechod, bol by podľa názoru súdu výkon práv žalobcov v zjavnom nepomere k zásahu do vlastníckych práv žalovaných. Súd zdôraznil, že vecné bremeno nevyhnutnej cesty cez pozemok žalovaných nemožno zriadiť, ak žalobcovia môžu na prístup využiť pozemok vo svojom vlastníctve ako i iný príľahlý pozemok (KNC parc. č. 3088), cez ktorý doposiaľ realizovali prístup, a to na základe obligačného práva. Skutočnosť, že žalobcovia nie sú spokojní s prístupom, ktorý k nehnuteľnosti v súčasnosti majú a chceli by mať prístup iný, pre nich výhodnejší (nielen pešo ale aj motorovým vozidlom), nie je dôvodom na akékoľvek obmedzenie vlastníckeho práva

žalovaných zriadením vecného bremena v prospech stavby žalobcov súdom. Žalobcovia sa môžu na zriadení vecného bremena dohodnúť s iným vlastníkom príslušného pozemku (KNC parc. č. 3088) a na zriadenie tohto vecného bremena (práva cesty) boli odkázaní aj v stavebnom konaní.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a vzhľadom na plný úspech žalovaných 1/, 2/ žalovaným priznal proti žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia 1/, 2/ odvolanie, ktorým sa domáhali jeho zmeny spočívajúcej vo vyhovení ich žalobe v celom rozsahu, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odvolanie odôvodnili tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Uviedli, že v rámci svojho podania zo dňa 22.12.2016 navrhli vykonať dokazovanie výsluchom svedka M. A. za účelom preukázania, že pozemok žalovaných CKN parcela č. 139/1, kat. úz. Z., bol historicky až do roku 2000 používaný ako prístupová cesta na nehnuteľnosti, ktoré vlastní, a že v súčinnosti s právnymi predchodcami žalovaných realizovali úpravu terénu na tejto parcele tak, aby mohli následne prístup k vybudovaniu vstupu cez tento pozemok na svoje nehnuteľnosti. Súd nimi navrhovaný výsluch svedka nevykonal, o jeho nevykonaní nerozhodol a svoj postup v tomto smere neodôvodnil. Sú presvedčení, že vykonanie výsluchu tohto svedka by v podstatnej miere prispelo k objektívnemu zisteniu skutkového stavu veci čo sa týka využívania CKN parcely č. 139/1 v období pred rokom 2000.

Pokiaľ súd na základe vykonaných dôkazov dospel k zisteniu, že medzi stranami nebolo sporné, že od roku 2000 až doposiaľ realizujú prístup k svojmu domu cez pozemok CKN parc. č. 3088, cez túto parcelu začali prechádzať až po tom, ako im žalovaní znemožnili prístup cez parcelu CKN č. 139/1, pričom sa jednalo len o provizórne, náhradné riešenie. Od apríla 2016 však prístup cez tento pozemok nemôžu využívať, nakoľko jeho vlastníci zahradili prístup betónovými panelmi, čo potvrdila aj ohliadka vykonaná súdom na mieste samom. Súd teda ich skutkové tvrdenia interpretoval nesprávne a súčasný stav nemožno vyhodnocovať ako nepretržité využívanie prístupovej cesty cez CKN parc. č. 3088.

K záveru súdu, že prechod cez pozemok žalovaných nie je možný, nakoľko je oddelený oporným múrom poukázali na to, že tento postavili oni, a to len z technických príčin, potom, čo im žalovaní znemožnili vybudovanie nájazdu a hrozilo, že materiál za účelom jeho vybudovania uložený na ich pozemku by mohol byť odplavený a mohol spôsobiť škodu na majetku žalovaných. Tento je ich vlastníctvom a v prípade umožnenia prechodu cez pozemok žalovaných ho plánujú odstrániť.

V ďalšom poukázali na to, že vlastníci CKN parcely č. 3088 uskutočňujú faktické a právne kroky smerujúce k znemožneniu prechodu cez túto parcelu - uloženie betónových panelov, iniciovanie stavebného konania smerujúceho k oploteniu parcely. Takéto konanie nemožno hodnotiť ako umožňujúce prechádzať cez tento pozemok ako to konštatoval súd. Pokiaľ ide o ponuku na odkúpenie časti CKN parcely č. 3088, opakovane prezentovali, že sa jedná o ponuku časti pozemku, cez ktorú prechod nie je z technických príčin možný a ktorá nie je totožná s časťou parcely č. 3088, na ktorej sú umiestnené betónové panely. V súlade so skutkovým stavom nie je ani záver súdu, že cez parcelu č. 139/1 prechod nerealizovali, keďže táto bola na prechod využívaná až do roku 2000.

Zásah do vlastníckych práv žalovaných v prípade vyhovenia žalobe by bol podľa žalobcov minimálny. Dotknutý pozemok žalovaní užívajú ako vstup do dvora a parkovisko. Ako vstup ku svojim nehnuteľnostiam by tento pozemok užívali aj oni, avšak len v malom rozsahu, keďže nehnuteľnosti využívajú len rekreačne, každý druhý týždeň a jeden mesiac počas letných prázdnin. Za daných okolností parcela č. 139/4 na rozdiel od parcely č. 3088 nevyžaduje žiadne stavebné ani iné zásahy alebo úpravy, aby mohla byť využívaná aj nimi.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť.

Uviedli, že výsluch svedka ku skutočnosti akú prístupovú cestu využívali žalobcovia pred rokom 2000 považujú za nadbytočný a nevhodný. Je nesporné, že žalobcovia mali a majú k svojej nehnuteľnosti sústavne prístup. Žalobcovia v odvolaní uvádzajú, že prístup k ich nehnuteľnosti, je len provizórnym riešením, tento však využívajú minimálne od roku 2000, teda viac ako 16 rokov. Majú za to, že žalobcovia sami, svojim konaním, daný stav spôsobili a domnievajú sa, že situáciu prostredníctvom žalôb vyriešia bez vlastných nákladov, na úkor susediacich pozemkov, zásahom do ich vlastníckych práv. Navrhovaný výkon práv žalobcov by bol v zjavnom nepomere k zásahu do ich vlastníckych práv.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a tento podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

5. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalobcov uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvoinštančného súdu predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia z hľadiska či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie námietky žalobcov vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.

6. Ustanovenie § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa žalobcovia domáhajú zriadenia vecného bremena, rieši stret dvoch vlastníckych práv, a to práva vlastníka stavby - nehnuteľnosti, ktorý nemá zabezpečený prístup k svojej stavbe a práva vlastníka pozemku k stavbe príľahlého. Prvou podmienkou zriadenia vecného bremena v zmysle uvedeného ustanovenia vo forme práva cesty je, že buď celá stavba stojí na cudzom pozemku, alebo stavba síce stojí na pozemku vlastníka stavby, avšak príľahlý pozemok, ktorý umožňuje prístup k stavbe z verejnej komunikácie, je vo vlastníctve inej osoby. Druhou podmienkou na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty je, že prístup k stavbe nemožno zabezpečiť inak (tu sa myslí najmä na základe zmluvy). Zriadenie nevyhnutnej cesty je vážnym zásahom do práva vlastníka pozemku, preto je potrebné zvážiť výhodu, ktorú cesta poskytuje vlastníkovi stavby zriadením vecného bremena s ujmou, ktorá by vznikla zriadením cesty pre vlastníka vecným bremenom zaťaženej nehnuteľnosti. Je tiež potrebné zistiť aj dôvody, pre ktoré vlastník stavby nemá možnosť prístupu k svojej stavbe a zvážiť, či možno zriadiť vecné bremeno cesty, resp. či možno od vlastníka pozemku spravodlivo požadovať, aby za týchto okolností znášal nútené obmedzenie vlastníckeho práva, pričom takáto úvaha vyplýva priamo z ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, obsahujúceho slovo „môže“. Skutočnosť, že prístup zriadený cez cudzí pozemok na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu môže byť pre žalobcu pohodlnejší alebo výhodnejší alebo že by sa nezaobišiel bez stavebných úprav, nemá pre rozhodovanie súdu význam (Rc 4/2007).

7. V preskúmvanej veci sa súd prvej inštancie zaoberal uvedenými skutočnosťami, keď z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že žalobcovia majú možnosť zabezpečiť si prístup na svoj pozemok inak. Podmienka, že prístup vlastníka stavby k stavbe nemožno zabezpečiť inak, nie je splnená ani vtedy, ak vlastník iného príľahlého pozemku, ktorý by mohol slúžiť ako cesta, prisľúbil vlastníkovi stavby prechod a prejazd po jeho pozemkoch, čo je aj daný prípad. V konaní bolo preukázané, že vlastníci iného príľahlého pozemku k pozemku žalobcov, na ktorom stojí ich stavba, CKN parcely č. 3088 (ďalej len „parcela 3088), kat. úz. Z., resp. ešte ich právna predchodkyňa (S. U.) v roku 2000 poskytli žalobcom prístup k ich nehnuteľnostiam cez časť tejto parcely, ktorý od roku 2000 i využívajú (vrátane súčasnosti, i keď v súčasnosti je tento prístup možný len pešo). Súčasní vlastníci predmetnej parcely časť parcely, ktorá susedí s parcelou č. 139/4, vytvorenou geometrickým plánom na účely podanej žaloby, patriacou žalovaným, ponúkli i k odkúpeniu. Uvedené vyplýva i zo zápisnice zo zasadania obecného zastupiteľstva Obce Snežnica zo dňa 27.05.2016 a zo dňa 15.06.2016, v rámci ktorých bol riešený prístup žalobcov k ich nehnuteľnosti, z ktorého tiež vyplýva, že i keď žalobcovia prejavili ochotu odkúpiť časť pozemku parc. č. 3088, napriek tomu neboli ochotní situovať v tejto časti vchod a tohto sa domáhali z parcely CKN č. 139/1, ktorej vlastníkom sú žalovaní. Rovnako nesúhlasili s možnosťou odkúpenia časti parcely 3088 obcou s následným umožnením vybudovania prístupu k ich nehnuteľnosti. Žalobcovia navyše na časti parcely 3088 postavili plot oddeľujúci parcelu č. 3088 od verejnej komunikácie, čím došlo k zamedzeniu prístupu na túto komunikáciu. Pokiaľ žalobcovia v konaní tvrdili, že prechod cez parcelu č. 3088 v časti, ktorá im bola ponúknutá, nie je možný, vzhľadom na inžinierske siete, ktoré sú tu umiestnené, uvedené v konaní preukázané nebolo. Z listín predložených žalovanými - vyjadrenia Stredoslovenskej energetiky - Distribúcia, a. s. k existencii energetických zariadení v majetku SSE-D, a. s. (č. I. 121) a vyjadrenia spoločnosti SPP Distribúcia, a. s. k žiadosti o stanovisko k dokumentácii pre ohlásenie drobnej stavby z hľadiska umiestnenia stavby vo vzťahu k bezpečnostným a ochranným pásmam plynárenských zariadení jednak nevyplýva či ich zariadenia sú umiestnené spôsobom vylučujúcim využitie parcely č. 3088, resp. jej časti susediacej s pozemkom žalovaných, ktorú majú žalobcovia možnosť odkúpiť, keď z týchto listín (ktorých predmetom nebolo vyjadrenie k možnému zriadeniu prístupu k nehnuteľnostiam žalobcov) nevyplýva, že by zariadenia

týchto spoločností, resp. ich siete boli vedené po celej hranici pozemku parc. č. 3088 s verejnou komunikáciou (parcelou č. 3817). V konaní nebolo preukázané ani tvrdenie žalobcov, že existujúce inžinierske siete či pripojenia nie je možné umiestniť hlbšie, či vykonať ich prekládku, ani tvrdenie, že nie je možné v miestach uloženia inžinierskych sietí prechádzať osobným motorovým vozidlom bez ich poškodenia. Rovnako žalobcovia nepreukázali svoje tvrdenia, že k postaveniu plotu oddeľujúcemu parcelu č. 3088 a verejnú komunikáciu došlo z dôvodu hrozby poškodenia rúr napojených na čističku odpadových vôd a meracieho zariadenia na pozemku parc. č. 3088 v dôsledku zosuvu pôdy.

8. Odvolací súd ďalej uvádza, že žalobcovia sa zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve cesty cez pozemok žalovaných domáhali z dôvodu, že cez tento pozemok v minulosti, do roku 2000, kedy sa stali jeho vlastníkami žalovaní, využívali ako prístup k svojim nehnuteľnostiam. Ako však bolo v konaní preukázané, od roku 2000 (ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná), t. j. v čase rozhodovania súdu prvej inštancie už viac ako 16 rokov, žalobcovia na prístup k svojim nehnuteľnostiam využívali parcelu č. 3088, ktorá nie je vo vlastníctve žiadnej zo strán konania. V tomto smere nevyznieva dôveryhodne obrana žalobcov, že prístup cez uvedenú parcelu bol zriadený len ako provízorne, dočasné riešenie, keď takéto riešenie trvalo v čase podania žaloby už 15 rokov, a to bez toho, aby sa žalobcovia po zamedzení prístupu žalovanými z ich parcely domáhali zriadenia vecného bremena (k tomuto pristúpili až po vytvorení čiastočnej prekážky pre prístup z parcely č. 3088). I keď v konaní (ohliadkou na mieste samom) bolo preukázané, že parcele č. 3088 sú v súčasnosti umiestnené betónové panely, ktoré znemožňujú prístup motorovým vozidlom (nie sú prekážkou pre prístup pešo), žalobcovia nepreukázali z akého dôvodu boli tieto na pozemku umiestnené, podľa vyjadrenia žalobkyne 2/ na ohliadke dňa 29.11.2016 ju to ani „nezaujímá“.

9. Pokiaľ žalobcovia poukazovali na bránenie v prechode cez parcelu č. 3088 s poukazom na prebiehajúce stavebné konanie ohľadne oplotenia parcely č. 3088, odvolací súd poukazuje na to, že v predmetnom konaní žalovaní vzniesli námietku vo vzťahu k realizácii oplotenia z dôvodu, že predmetnú parcelu využívajú ako vjazd a vstup na svoju parcelu a k stavbe, s tým, že s takýmto využitím predmetnej parcely súhlasila ešte jej pôvodná vlastníčka S. U.. Rozhodnutím Obce Snežnica ako príslušného stavebného úradu č. j. 275/2016-02 zo dňa 31.05.2016 boli žalobcovia podľa § 137 ods. 2 stavebného zákona odkázaní na podanie žaloby o zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty k rodinnému domu č. s. XXX cez priľahlý pozemok KNC 3088 v kat. úz. Z. a konanie podľa § 29 ods. 1 stavebného zákona vo veci oplotenia pozemku KNC 3088 bolo prerušené. Napriek tomu sa žalobcovia rozhodli podať žalobu o zriadenie vecného bremena nie cez pozemok KNC 3088, ale cez pozemok žalovaných. V nadväznosti na uvedené skutočnosti nemožno nechať bez povšimnutia vyjadrenie splnomocnenej zástupkyne žalobcov v podaní zo dňa 22.12.2016 (č. l. 104 spisu), že iné ako nimi navrhované riešenie zriadenia vecného bremena by bolo v rozpore s architektonicko-stavebným riešením stavby rodinného domu, aj v rozpore s vydaným stavebným povolením, znemožnilo by im to zamýšľané vybudovanie parkovacieho mesta pre motorové vozidlo a malo by za následok zbytočné vynaloženie značných finančných prostriedkov na terénne úpravy vykonané v minulosti. Uvedené skutočnosti (súlad architektonicko-stavebného riešenia či nemožnosť vybudovania zamýšľaného parkovacieho miesta) nemôže byť dostatočným dôvodom pre obmedzenie vlastníckeho práva.

10. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní namietali nevykonanie dôkazu výsluchom svedka M. A., odvolací súd uvedenú odvoláciu námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Odvolací súd uvádza, že súd nie je viazaný návrhmi strán konania na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou strane konania odňatie možnosti konať pred súdom. I keď súd nerozhodol o zamietnutí tohto návrhu na vykonanie dokazovania, vzhľadom na to, že súd tento dôkaz nevykonával, je zrejmé, že tento dôkaz nepovažoval za potrebné vykonať. V tejto súvislosti zároveň odvolací súd uvádza, že žalobcovia výsluch tohto svedka navrhli pre prípad, „ak to bude súd považovať za potrebné“ (z čoho možno vyvodiť, že ak to súd nebude považovať za potrebné, tak jeho výsluch nenavrhujú). Vzhľadom na to, že v danom prípade ide o zriadenie vecného bremena, t. j. určenie nového vecného bremena (nie určenia vecného bremena z titulu vydržania), samotná skutočnosť aké parcely boli využívané na prístup k nehnuteľnosti žalobcov pred rokom 2000, vzhľadom na 15 rokov pretrvávajúci stav kedy pre prístup k nehnuteľnosti žalobcovia využívali iný pozemok, nemá pre dané konanie podstatný význam, keď uvedenú skutočnosť - aká parcela bola žalovanými využívaná pre prístup k nehnuteľnosti pred rokom 2000 žalovaní ani nerozporovali. Za daného stavu nebolo vykonanie výsluchu svedka M. A. účelné ani hospodárne.

11. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd, v celom rozsahu sa stotožniac s právnymi závermi súdu prvej inštancie, napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý odvolací súd preskúmaval ako závislý výrok.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania boli žalovaní 1/, 2/, a to v celom rozsahu, preto im súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)